

H O T Ă R Ă R E
în numele Legii

02 februarie 2023

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul Eduard Galușceac
grefier Mihai Calistrov

a examinat în ședința publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale,

a c o n s t a t a t:

La data de 31 ianuarie 2022, reclamanta ***** a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În motivarea acțiunii reclamanta ***** a indicat că, la data de 18 ianuarie 2022, pe canalul său de Youtube „Spovedania lui Rizea”, Rizea (Mihai) Cristian a postat un video în care am fost vizată, *****.

În acest video acesta a indicat că este „mare avocată”, că „n-a auzit nimeni de tine în lumea avocaților la Chișinău”, că „parașutele voastre o fac pe avocații”, a mai indicat că fratele său, Grigore, a fost reținut cu 5 ani în urmă, și a fost eliberat după o zi pe motiv că „te-ai dus în patul lui ”borsetca” și s-a rezolvat totul, nu mai există nici dosarul, nici nimic”, la fel, a spus că „voi chiar îi credeți pe moldoveni proști de tot, îi mai mințiți așa, fără să mai clipească”, pe mine, BodiuViorel și Constantin Botnari ne-a numit „hoți”, referitor la materialul din presă publicat unde a spus că clientul său, Botnari Constantin avea bilet de avion din Londra spre Republica Moldova, a indicat că „spun povești”.

Totodată menționează că, acest video a fost postat și pe rețeaua de socializare ”Facebook” pe data de 19 ianuarie 2022, pe contul său „Spovedania lui Rizea”.

Consideră că afirmațiile de mai sus reprezintă un atac nejustificat la onoarea, demnitatea și reputația profesională a sa, ***** . Or, activează în calitate de avocat din anul 2012. De atunci și până în prezent a reprezentat interesele a peste 800 de clienți persoane fizice și juridice pe dosare civile, penale, contravenționale și de alte tipuri.

De asemenea notează că, noțiunea de onoare și reputație profesională este definită în literatura de specialitate ca o prețuire deosebită, considerație, respect și stimă acordată cuiva pentru meritele virtuțile sale sau reflectarea calităților profesionale ale persoanei în

conștiința socială însoțită de aprecierea pozitivă a societății. Cu alte cuvinte, onoarea și reputația profesională este o apreciere din partea societății a calităților unei persoane. Lezarea reputației profesionale presupune că persoana simte schimbarea opiniei societății despre sine prin discreditarea în fața opiniei publice.

Mai mult menționează că, postarea materialelor video pe „Facebook” și „Youtube” în care sunt expuse idei ce nu au la bază nici un suport probator, lezează în cel mai direct și flagrant mod reputația personală și profesională a sa, *****, construită de-a lungul timpului, deoarece informațiile false din filmulețul video o prezintă într-o imagine negativă - ca fiind o persoană lipsită de profesionalism, cu un comportament imoral, o persoană care duce în eroare organele de drept, precum și societatea în general.

Menționează că *****, în materialul video postat pe „Youtube” și „Facebook”, a invocat că este „mare avocată”, că „n-a auzit nimeni de tine în lumea avocaților la Chișinău”, că „parașutele voastre o fac pe avocații”, lezată onoarea și demnitatea mea, precum și reputația profesională la care am muncit timp de 10 ani. Afirmările precum că, ***** ar fi avut o relație cu Constantin Botnari, încalcă dreptul meu la viață privată și de familie, eu reprezentându-l în calitate de apărător, neavând o careva altă relație cu acesta.

Folosirea termenului de „parașută” reprezintă injurie, or acest termen nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică.

Potrivit www.dexonline.ro noțiunea de parașută, parașute s.f. (peior), 1. prostituată. 2. nimfomană. 3. vagaboandă; femeie decăzută/declasată.

De asemenea menționează că la data de 21.01.2022 a expediat o cerere prealabilă către ***** prin intermediul poștei. Scrisoarea a fost restituită cu mențiunea ”Plecat”.

Cererea prealabilă a fost expediată și prin intermediul poștei electronice cristian9069@mail.ru, poștă electronică care este publicată în filmulețele difuzate de către pârât.

Până la moment nu a primit nici un răspuns la cererea prealabilă. În asemenea circumstanțe consideră că procedura prealabilă a fost respectată, or poșta electronică la care a fost expediată cererea prealabilă este făcută publică de către d-nul ***** în videourile sale făcând apel la cetățeni să-i expedieze informații de care aceștia dispun.

Solicită reclamanta Pascai Iulia, obligarea lui ***** la dezmințirea informațiilor invocate în materialele video postate pe „Youtube” și „Facebook” prin publicarea unor materiale video pe aceleași platforme, obligarea lui ***** la scuze publice, publicate „Youtube” și „Facebook”, precum și încasarea cheltuielilor de judecată din contul lui *****.

La data de 16 februarie 2022, prin intermediul Serviciului de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul centru), reclamanta ***** a depus cerere de chemare în judecată concretizată prin care a solicitat, obligarea lui ***** la dezmințirea informațiilor invocate în materialele video postate pe „Youtube” și „Facebook” prin publicarea unor materiale video pe aceleași platforme cu următorul text „*Informațiile prezentate de mine, ***** în materialul video postat la data de 18 ianuarie 2022, pe canalul meu de Youtube „Spovedania lui Rizea”, precum și în materialul video postate pe ”Facebook” la data de 19 ianuarie 2022, pe contul meu „Spovedania lui Rizea” în care a fost vizată *****, conține informații false, or d- na ***** activează în*

*calitate de avocat din anul 2012. Aceasta a reprezentat peste 800 de clienți persoane fizice și juridice de-a lungul carierei sale, este un avocat profesionist care își cunoaște bine meseria. ***** nu are și nici nu a avut o relație cu Constantin Botnari.”, obligarea lui ***** la scuze publice, publicate „Youtube” și „Facebook” și încasarea cheltuielilor de judecată din contul lui *****.*

La data de 19 ianuarie 2023, prin intermediul Serviciului de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău (sediul centru), reclamanta ***** a depus cerere de chemare în judecată prin care a solicitat, obligarea lui ***** la dezmințirea informațiilor invocate în materialele video postate pe „Youtube” și „Facebook” prin publicarea unor materiale video pe aceleași platforme cu următorul text: „*Informațiile prezentate de mine, ***** în materialul video postat la data de 18 ianuarie 2022 pe canalul meu de pe „Youtube”, „Spovedania lui Rizea”, precum și în materialul video postat pe „Facebook” la data de 19 ianuarie 2022, pe contul meu „Spovedania lui Rizea” în care a fost vizată ***** , sunt denigratoare și false.*”, obligarea lui ***** la scuze publice publicate pe „Youtube” și „Facebook”, precum și obligarea lui Rizea (Mihai) Cristian să șteargă materialul video postat la data de 18 ianuarie 2022 pe canalul său de pe „Youtube”, „Spovedania lui Rizea”, precum și în materialul video postat pe „Facebook” la data de 19 ianuarie 2022 pe contul acestuia „Spovedania lui Rizea”.

Reclamanta Pascal Iulia, în cadrul ședinței de judecată a susținut integral cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare, solicitând admiterea acțiunii în sensul formulat, pe temeiuri indicate. Totodată nu a mai susținut pct. 3 din cerere concretizată cu privire la obligarea lui Rizea (Mihai) Cristian la scuze publice publicate pe „Youtube” și „Facebook”.

Pârâțul ***** , în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată.

Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei și probele administrate, aplicând normele de drept ce reglementează raportul juridic litigios, instanța de judecată consideră că acțiunea urmează a fi admisă integral, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform dispozițiilor art. 130 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încît fiecare probă apreciindu-se de

instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată cu certitudine s-a constatat că, la data de 18 ianuarie 2022, pârâtul ***** a plasat pe canalul său de Youtube „Spovedania lui Rizea” o postare în care a fost vizată reclamanta *****, cu titlu „*Juliana Pascal, AVOCAT*”.

De asemenea, video plasat de către pârâtul ***** pe canalul său de Youtube „Spovedania lui Rizea” în care a fost vizată reclamanta *****, cu titlu „*Juliana Pascal, AVOCAT*”, la data de 19 ianuarie a fost plasat și pe canalul său de Facebook „Spovedania lui Rizea”.

Totodată la data de 21 ianuarie 2022, reclamanta ***** a înaintat cerere prealabilă pârâtului *****, prin care a solicitat dezmințirea informației invocate în videourile postate prin publicarea unor videoclipuri pe aceleași platforme, scuze publice prin expedierea acestora în scris la adresa de e-mail indicată în prezenta cerere, precum și publicarea pe platformele online unde a fost publicat materialul video cu conținut fals și defăimător, precum și achitarea prejudiciului moral cauzat prin defăimare și uz de fals în sumă de 1000000 lei.

În conformitate cu art. art. 43 Cod civil, în condițiile legii, orice persoană fizică are dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la libera exprimare, la nume, la onoare, demnitate și reputație profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter personal, la respectarea memoriei și corpului său după deces, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege.

Aceste drepturi sânt insesizabile și inalienabile.

Conform art. 32 din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Sunt interzise și pedepsite prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.

Conform art.1 alin.(1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie ale persoanei.

Conform art. 2 al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, prin defăimare se înțelege răspândirea informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei; răspândire a informației – proces de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptând persoana lezată); informație - orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine.

Conform art. 3 alin (2) – (3) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.

Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

De asemenea, în corespundere cu dispozițiile art. 7 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Se retine și dispozițiile art. 7 alin. (2) - (3) al Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare stipulează, că persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

Totodată, persoana lezată prin răspândirea unor judecăți de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecățile de valoare cumulează următoarele condiții: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (4) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, sau publicarea unei replici, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat. Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiții: a) exprimarea intenționată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (6) poate solicita exprimarea scuzelor și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

Prin urmare, prevederile art. 7 din Legea sus menționată, diferențiază trei tipuri de lezare a onoarei, demnității sau reputației profesionale: răspândirea relatărilor false cu privire la fapte; răspândirea judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; injuria.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în interpretarea pe care a dat-o art. 10 din Convenție, a declarat că „libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele unei societăți democratice. Astfel, „(1) Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a transmite informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. (2) Libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă sunt respectate.”. Curtea a subliniat în repetate rânduri importanța acestui articol, care este

valabilă nu doar pentru „informații” sau „idei” primite favorabil sau considerate inofensive ori indiferente, ci și pentru cele care rănesc, șochează sau îngrijorează; asta necesită pluralismul, toleranța și deschiderea, fără de care nu există „societate democratică” (Handyside împotriva Regatului Unit, pct. 49; Observer și Guardian împotriva Regatului Unit, pct. 59).

Tot în același context Curtea Constituțională a Republicii Moldova în hotărârea nr.28/2015 a menționat că libertate de exprimare constituie unul dintre fundamentele societății democratice și o condiție pentru progresul și împlinirea persoanei. Libertatea de exprimare este un drept esențial în sistemul constituțional al Republicii Moldova. În același timp, este un drept ce poate afecta substanțial drepturile altor persoane.

Libertatea de exprimare nu este un drept absolut, fiind susceptibil de restrângeri generale ce sunt admise pentru majoritatea drepturilor prin prisma restrângerilor comune reglementate de art. 5 din Constituție. Libertatea de exprimare mai poate fi supusă unor restrângeri prin prisma prevederilor prevăzute de art. 32 alin. (2) și (3) din Constituție. În acest sens, norma constituțională prevede că exercitarea libertății exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul persoanei la viziune proprie.

Astfel cum este consacrată în art. 10, libertatea de exprimare este însoțită de excepții care necesită o interpretare strictă, iar nevoia de a o restrânge trebuie să fie stabilită în mod convingător [Stoll împotriva Elveției (MC), pct. 101, și amintită în hotărârile Morice împotriva Franței (MC)].

Conform art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din data de 23.04.2010, reclamantul trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, că informația îl vizează și este defăimătoare, că informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existența și quantumul prejudiciului cauzat. Pârâtul trebuie să dovedească următoarele că informația nu este defăimătoare și/sau nu îl vizează pe reclamant, că informația constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient, că la momentul răspîndirii informației, deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea ști că prin acțiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient, informația răspîndită este de interes public. În cazurile ce vizează restrîngerea libertății de exprimare, refuzul pîrîtului de a dezvălui un secret profesional sau sursa de informare nu constituie temei suficient pentru admiterea acțiunii.

Potrivit art. 26 alin (1)- (3) Legii cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte.

În cazul în care instanța de judecată va stabili că acțiunea cu privire la răspîndirea informației false și defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false și defăimătoare, indicînd în dispozitivul hotărîrii textul dezmințirii.

Instanța de judecată va dispune efectuarea dezmințirii în cel mai potrivit mod pentru restabilirea drepturilor reclamantului. Dacă informația falsă și defăimătoare a fost răspîndită prin intermediul mass-mediei, instanța va obliga mass-media care a răspîndit

această informație să publice și/sau să răspîndească dezmințirea la aceeași rubrică, pagină, în același program, la aceeași oră sau în același ciclu de emisiuni. În cazul în care informația falsă și defăimătoare a fost răspîndită prin alte mijloace decît mass-media, instanța va stabili aceeași modalitate de dezmințire sau, după caz, alta adecvată situației.

Astfel, analizând conținutul textual al declarației de fapt expuse în speță, se constată în mod clar că pârâtul Mihai Cristian un șir de declarații, ce nu au substrat factologic, au un caracter defăimător, se referă la o persoană concretă, denumită.

Totodată pârâtul Cristian Mihai (Rizea) nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care ar confirma cele relatate pe paginile web, din care considerente instanța de judecată va constata încălcarea de către pârâtul Cristian Mihai (Rizea) a dreptului reclamantei la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, prin publicarea materialele video pe pagina oficială YouTube, cu adresa: youtube.com/watch?v=cvqIppQ4mk și Facebook cu adresa: facebook.com/pages/category/Book/Spovedania-lui-Rizea-106714084334614/.

Prin urmare, instanța va obliga pârâtul Cristian Mihai (Rizea) *să dezmință informația falsă și defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantei* ***** invocată în materialele video pe pagina oficială YouTube, cu adresa: youtube.com/watch?v=cvqIppQ4mk și Facebook cu adresa: facebook.com/pages/category/Book/Spovedania-lui-Rizea-106714084334614/, și va obliga să publice dezmințire „Informațiile prezentate de mine, ***** în materialul video postat la data de 18 ianuarie 2022 pe canalul meu de pe ”YouTube”, ”Spovedania lui Rizea”, precum și în materialul video postat pe ”Facebook” la data de 19 ianuarie 2022, pe contul meu ”Spovedania lui Rizea” în care a fost vizată ***** , sunt denigratoare și false.”

Subsecvent instanța va obliga pârâtul ***** să șteargă postările publicate la data de 18 ianuarie 2022 de pe canalul său public YouTube, ”Spovedania lui Rizea”, cu adresa: youtube.com/watch?v=cvqIppQ4mk și pe Facebook, ”Spovedania lui Rizea” cu adresa: facebook.com/pages/category/Book/Spovedania-lui-Rizea-106714084334614/, publicat pe data de 19 ianuarie 2022.

Reieșind din cele sus menționate, analizând înscrisurile nominalizate în coroborare cu legislația care guvernează raportul juridic litigios, în cumul cu argumentele părților, instanța consideră necesar a admite integral acțiunea înaintată de ***** împotriva lui ***** cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, ca fiind întemeiată, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 238-241 CPC, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva lui ***** cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, ca fiind întemeiată.

Se obligă pârâtul ***** să dezmință informația falsă și defăimătoare, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantei ***** invocată în materialele video pe pagina oficială YouTube, cu adresa: youtube.com/watch?v=cvqIppQ4mk și

Facebook cu dresa: facebook.com/pages/category/Book/Spovedania-lui-Rizea-106714084334614/, cu următorul conținut „Informațiile prezentate de mine, ***** în materialul video postat la data de 18 ianuarie 2022 pe canalul meu de pe ”YouTube”, ”Spovedania lui Rizea”, precum și în materialul video postat pe ”Facebook” la data de 19 ianuarie 2022, pe contul meu ”Spovedania lui Rizea” în care a fost vizată *****, sunt denigratoare și false.”

Se obligă pârâtul ***** să șteargă postările publicate la data de 18 ianuarie 2022 de pe canalul său public YouTube, ”Spovedania lui Rizea”, cu adresa: youtube.com/watch?v=cvqIpqQ4mk și pe Facebook, ”Spovedania lui Rizea” cu dresa: facebook.com/pages/category/Book/Spovedania-lui-Rizea-106714084334614/, publicat pe data de 19 ianuarie 2022.

Se explică dreptul părților și participanților la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecătorul

Eduard Galușceac